

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 1 listopada 1934

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6 50 zł.

Numer pojedynczy 1,— zł.

NR. 21

Wydawca: Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu

ROK 13

Węgiel - Koks hutniczy - Brykiety

z kopalń krajowych i zagranicznych poleca

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy Sp. z o. odp.

Telefony: 23-77, 37-77

Poznań, plac Wolności 10

Adres telegraf.: Zapol

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na własnej składnicy kolejowej nr. 35, ul. Przemysłowa

Telefony: 23-77, 37-77

Wyroby Kręglewskiego

ze znaczkami

reklamują się same!

Koperty — Księgi handlowe — Skoroszyty — Zeszyty szkolne

H. CEGIELSKI, ^{Sp.} Akc. POZNAŃ

Adres telegr. „HACEGIELSKI“

Telefon 70-56

Produkuje w swoich zakładach:

Parowozy i wagony kolejowe.

Kotły parowe do największych wymiarów, najwyższych ciśnień i przegrzewu pary.

Ekonomizery patent „STIERLE“.

Ruszt mechaniczne.

Aparaty dla przemysłu chemicznego.

Kompletne instalacje dla cukrowni, gorzelnii, syropiarni.

Lokomobile parowe.

Zbiorniki do gazów i płynów.

Wieże antenowe. — Urządzenia transportowe.

Specjalne wyroby mechaniczne precyzyjne.

Odlewy żeliwne, stalowe i z brązu.

Urządzenia chłodnicze dla drobnego przemysłu.

Narzędzia wszelkiego rodzaju.

Maszyny rolnicze.

Kosztorusy bezpłatnie na żądanie.

Komunikat Głównej Komisji Wyborczej do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Główna Komisja Wyborcza do Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu na podstawie § 33 statutu Izby część I regulamin wyborczy (Monitor Polski Nr. 169, poz. 335 z dnia 25 lipca 1928 r. oraz Nr. 181 z dnia 9 sierpnia 1934 r. poz. 242) podaje do publicznej wiadomości, że w myśl uchwały Głównej Komisji Wyborczej z dnia 23-go października 1934 r. na skutek zgłoszenia w grupie przemysłowej pierwszej i drugiej kategorii jednej tylko ważnej listy kandydatów — wybory ogólne do Izby, naznaczone na dzień 4-go listopada rb. nie odbędą się, a kandydaci ważnie zgłoszonej listy zostali — zgodnie z § 21 regulaminu wyborczego — uznani za wybranych na radców Izby z wyborów ogólnych.

Radcami zostali następujący kandydaci:

W grupie przemysłowej pierwszej kategorii wyborczej pp.:

1. Inż. Wacław Fachinetti, dyr. Sp. Akc. H. Cegielski — Poznań — przemysł metalowy — Poznań, Fr. Ratajczaka 16.
2. Edward Olex, dyr. Cukrowni w Witaszycach — przemysł cukrowniczy — Witaszyce.
3. Dr. Jan Piotrowski, dyr. Sp. Akc. „Stomil“ w Poznaniu — przemysł gumowy — Poznań, Mickiewicza 27.
4. Henryk Żak, właśc. fabryki przetworów chemicznych w Poznaniu — przemysł chemiczny — Poznań, ul. Grotgera 2.

W grupie przemysłowej drugiej kategorii wyborczej pp.:

1. Dr. Michał Skorny, dyr. Sp. Akc. „Akwawit“ Poznań — przemysł chemiczny i spożywczy — Poznań, ul. Cieszkowskiego 5.
2. Ignacy Niedbał, właśc. fabryki materaców — przemysł metalowy — Poznań, Fr. Ratajczaka 12.
3. Wawrzyniec Czajka, właśc. fabryki wódek i likierów w Kościanie — przemysł spożywczy — Kościan.
4. Antoni Muślewski, właśc. młyna parowego w Śremie — przemysł spożywczy — Śrem.
5. Stefan Rowiński, właśc. drukarni — przemysł poligraficzny — Ostrów.

6. Wacław Tomaszewski, właściciel fabryki elementów i baterij — przemysł chemiczny — Poznań, Tama Garbarska 26/27.

W grupie handlowej drugiej kategorii wyborczej pp.:

1. Władysław Majewicz, właśc. składu sukna i materiałów — Poznań, Dominikańska 7.
2. Zygmunt Migdałek, właśc. składu kawy, herbaty i cukrów — Gniezno, Dąbrówki 11.
3. Tomasz Kujawa, właśc. składu kolonj. — Poznań, ul. Kraśńskiego 3.
4. Stanisław Grupiński, właściciel składu żelaza i porcelany — Czarnków, Poznańska 13.

W grupie handlowej pierwszej kategorii wyborczej na skutek uznania tylko jednej listy kandydatów za ważną — wybory również się nie odbędą i zgodnie z § 21 regulaminu wyborczego uchwałą Głównej Komisji Wyborczej z dnia 23-go października 1934 r. uznani zostali za wybranych na radców Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu z wyborów ogólnych następujący kandydaci:

1. Kazimierz Otmianowski, właśc. składu nasion — Poznań, Matejki 53.
2. Franciszek Nowakowski, właśc. przedsiębior. zbożowego w Lesznie, ul. Piłsudskiego 10.
3. Szulc Stanisław, właśc. składu jubilersko-złotniczego — Poznań, Plac Wolności 5.
4. Splitt Dezydery, pełnomocnik f-y. D. Splitt, skład białych — Ostrów.
5. Mieczysław Malinowski, właśc. składu konfekcji damskiej — Poznań, Starościńska 5.
6. Ludwik Modelski, właśc. f-y. ekspedycyjno - żeglarskiej — Międzychód, Wroniecka 34.

Po myśli § 35 regulaminu wyborczego każdy uprawniony do głosowania może wnieść zarzuty przeciw ważności wyborów do Ministra Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Głównej Komisji Wyborczej w ciągu dni 14 od dnia ogłoszenia wyniku wyborów.

Komisarz Wyborczy:
(—) Dr. Hempowicz

Komunikat Nr. 84 Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

„Przegląd Poniedziałkowy“ w kilku artykułach zamieścił nieuzasadnione ataki na Izbę Przemysłowo-Handlową w Poznaniu jako taką i na jej władze. Sprawę tę Izba oraz osoby dotknięte temi napaściami, skierowały na drogę sądową.

Z KARTY ŻAŁOBNEJ

S. p. Dr. Inż. Marjan Kryzan.

W dniu 19 października zmarł nagle śp. Dr. Inż. Marjan Kryzan, rzecznik patentowy, współzałożyciel Związku Fabrykantów i pierwszy długoletni kierownik biura Związku. Na dwa tyg. zaledwie przed śmiercią obchodził śp. Dr. Inż. Marjan Kryzan 25-lecie swej pracy zawodowej i nikt nie przypuszczał wtedy, że nieublagana śmierć wyrwie tego czo-

wieka w sile męskiego wieku z łona tutejszego społeczeństwa, z którym tak był zrośnięty.

Urodzony w r. 1878 w Ostrowie, gdzie też ukończył gimnazjum, wychowanek politechniki szarlottenburskiej, po egzaminie inżynierskim w roku 1904 pracował najprzód w kolejnictwie, by następnie przejść jako referent do Urzędu

Patentowego Rzeszy Niemieckiej. Złożywszy w r. 1909 egzamin prawniczy na rzecznika patentowego osiedlił się 4-go października 1909 w Poznaniu jako pierwszy polski rzecznik patentowy na ziemiach b. dzielnicy pruskiej. Tu, poza ściśle zawodową pracą, brał żywy udział w ówczesnych wysiłkach społeczno - gospodarczych naszego społeczeństwa, poświęcając w szczególności swe zainteresowania przemysłowi polskiemu i polskiej racji stanu.

W roku 1917 wezwany został przez warszawską Tymczasową Radę Stanu na naczelnika wydziału przy min. przemysłu i handlu, skąd w roku 1919 powołany został na prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, którą

to godność złożył po zorganizowaniu Urzędu w roku 1920, powracając znów do Poznania i kontynuując tu swą pracę rzecznika patentowego.

Nie ustał jednak mimo swych obowiązków zawodowych w pracy na nriwie społecznej, narodowej i gospodarczej, pełniąc nadal szereg odpowiedzialnych funkcji, między innymi funkcję prezesa Stowarzyszenia Inżynierów w Poznaniu. Wieść przeto o Jego przedwczesnym zgonie wzbudziła powszechny żal i smutek. W żalu tym łączy się Związek Fabrykantów, któremu u pierwszych podwalin organizacyjnych śp. Zmarły oddał nieocenione usługi.

Cześć Jego Pamięci!

Skarbowość.

Nowy okólnik Ministerstwa Skarbu w sprawie wymiaru podatku dochodowego za rok 1934.

W związku z wejściem w życie ordynacji podatkowej Min. Skarbu okólnikiem z dnia 20. IX. 1934 r. L. D. V. 33647/1/34 poleciło urzędowi skarbowym, aby wszystkie wymiary podatkowe, załatwiane w dniu wejścia w życie ordynacji, były dokonywane według przepisów dotychczasowych, a tylko i jedynie rozstrzygnięcie odwołania — według przepisów ordynacji, tj. przez komisje odwoławcze w nowym składzie lub izby skarbowe.

W związku z powyższem Min. Skarbu okólnikiem z dnia 11. X. 1934 r. L. D. V. 36076/1/34 dodatkowo wyjaśniło, iż pod użytym w art. 208 ordynacji podatkowej pojęciem „wymiarów podatkowych, będących w dniu wejścia w życie ordynacji w toku załatwienia“, a więc podlegających przepisom, obowiązującym do dnia 30. IX. rb., rozumieć należy wymiary, co do których postępowanie wymiarowe zostało przed dniem 1. X. rb. faktycznie już wszczęte, a to bądź przez złożenie zeznania przez płatnika (z jego własnej inicjatywy lub na wezwanie władzy skarbowej), bądź też przez wdrożenie przez władzę wymiarową jakichkolwiek bądź czynności, zmierzających do uskutecznienia wymiaru (np. wezwanie płatnika do złożenia zeznania, udzielenia wyjaśnień celem usunięcia wątpliwości, przedłożenia dowodów z ksiąg itp.).

W tych zaś przypadkach, gdy płatnicy nie złożyli zeznań z własnej inicjatywy lub gdy władza nie wszczęła żadnych czynności wymiarowych przed dniem 1. XI. rb. — należy stosować przepisy nowej procedury podatkowej.

100% dodatek do scalonego podatku przemysłowego.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 4. X. 1934 r. L. D. V 33514/4/34 wyjaśniło, że w przedsiębiorstwach przemysłowych, opłacających scalony podatek przemysłowy, należy obliczać 10% dodatek w zależności od każdorazowej stawki podatkowej, obowiązującej w danym roku podatkowej dla danego przedsiębiorstwa przemysłowego.

Sposób spisania strat.

Okoliczność, że spółka akcyjna spisała wątpliwe należności na straty przy uznaniu rachunku sum przechodnich, a nie rachunków osobistych dłużników, sama przez się nie uzasadnia wniosku o stworzenie funduszu rezerwowego, podlegającego doliczeniu do dochodu. (Wyrok N. T. A. L. Rej. 8697/31).

Wynagrodzenie spółnika w spółce jawnej a podatek dochodowy.

Wynagrodzenie pobierane przez spółnika spółki jawnej za prowadzenie jej interesów jest dochodem z przedsiębiorstwa, a nie z uposażenia służbowego. (Wyrok N. T. A. L. Rej. 5091/30).

Sprawy socjalne.

Nowelizacja ustawy o ubezpieczeniu społecznym czyli t. zw. ustawy scaleniowej.

Przygotowany dekret o zmianie organizacji ubezpieczeń społecznych dotyczy tylko połączenia 4-ch odrębnych zakładów oraz Izby Ubezpieczeń Społecznych w jeden zakład, przy zachowaniu odrębności funduszy. Pod względem merytorycznym dekret nie przynosi większych ulg dla życia gospodarczego z wyjątkiem zwolnienia od obowiązku ubezpieczenia osób zatrudnionych w gospodarstwie domowym, jeśli nie pracują dłużej u tego samego pracodawcy niż 2 tygodnie, z wyjątkiem zwolnienia od obowiązku ubezpieczenia chorobowego tych pracowników i robotników, których zarobek miesięczny przekracza 725 złotych oraz z wyjątkiem zwolnienia od obowiązku ubezpieczenia wypadkowego pracowników umysłowych nie mających kontaktu z maszynami pędnymi.

Dyrektorzy a obowiązek ubezpieczenia.

Związek Przemysłowców w Krakowie otrzymał następujące wyjaśnienia w sprawie obowiązku ubezpieczenia:

„O istnieniu obowiązku ubezpieczenia decyduje w myśl postanowień art. 2 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z dnia 28. III. 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396, fakt istnienia stosunku służbowego lub stosunku pracy na- jemnej.

DOMAGALSKI i S-ka

Św. Marcin 34 POZNAŃ Garncarska 8

Pierwsza Poznańska Parowa Fabryka Olejków eterycznych, esencji, aromatów owocowych, barwników nieszkodliwych i preparatów chemicznych

Elektro-hydrauliczna Wyłocznia Soków Owocowych Premjow. kilkakrotnie najwyższymi nagrodami

Telefon 32-72 Założona 1901 Telefon 32-72

Skoro taki stosunek zostanie niewątpliwie stwierdzony, sprawa przedstawia się jak następuje:

Wśród przepisów zwalniających od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby, brak takich przepisów, któreby przewidywały zwolnienie dyrektorów spółek — należy przyjąć zatem, że podlegają oni wspomnianemu obowiązkowi ubezpieczenia.

Odnosnie do ubezpieczenia od wypadków obecnie obowiązująca ustawa wogóle nie przewiduje zwolnienia pracowników od tego ryzyka ubezpieczenia.

Zaznacza się, że powyższe wyjaśnienia dotyczą stanu stwierdzonego istnienia stosunku służbowego, gdyż w przeciwnym razie wogóle nie może być mowy o obowiązku ubezpieczenia zarówno chorobowego i od wypadków, jak i emerytalnego.

Co do ryzyka ostatnio wymienionego, prostuje się pogląd Z. U. P. U. w Warszawie, jakoby dyrektorzy zarządzający nie podlegali tej kategorii ubezpieczenia, gdyż po myśli art. 6 p. 5 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24 .II. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), przysługuje im prawo żądania zwolnienia od tegoż obowiązku ubezpieczenia, przyczem zwolnienie to nastąpić może dopiero od pierwszego dnia tego miesiąca kalendarzowego, w którym wpłynęło odnośne żądanie, dokonane na ustawowo przepisany formularz.

Sprawa, czy pracownik pobiera wynagrodzenie, w jakiej wysokości, formie i w jakim sposobie wypłaty, nie wpływa zasadniczo na obowiązek ubezpieczenia i posiada drugorzędne znaczenie.

Reasumując powyższe, należy stwierdzić, że dyrektorzy spółek, pochodzący z wyboru, w wypadku istnienia stosunku służbowego, wzgl. stosunku najmu pracy, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia w pełnym zakresie, przewidzianym dla pracowników umysłowych, przyczem przysługuje im prawo żądania zwolnienia od ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych.

W kwestji opłacania Funduszu Pracy zauważa się, że w myśl art. 15 ustawy o Funduszu Pracy, Fundusz ten opłacają osoby, pobierające uposażenie służbowe lub stałe wynagrodzenie za najemną pracę."

Czy istnieje granica wieku w ubezpieczeniu emerytalnem robotników?

1) Zgłaszani do Ubezpieczalni muszą być wszyscy robotnicy, którzy nie ukończyli jeszcze 60 lat życia (poza wyjątkami, o których mówi art. 6 p. 2 ustawy) inwalidzi, pobierający rentę, terminatorzy.

2) Z pośród robotników, którzy przekroczyli rok 60-ty życia, ubezpieczeni muszą być ci, którzy 60-ty rok życia ukończyli do 1. I. 1934 r., a nie przekroczyli jeszcze 65-go roku życia.

3) Nie podlegają ubezpieczeniu robotnicy, którzy ukończyli 65-ty rok życia lub którzy po 1. I. 1934 r. ukończyli 60-ty rok życia. Takich robotników nie należy zgłaszać do ubezpieczenia emerytalnego, jeśli przyjmuje ich się do pracy, chyba przed ukończeniem 60-tego wzgl. 65-tego roku życia pracowali i byli ubezpieczeni, to obowiązek opłacania składać istnieje nadal tak długo, dopóki są w zatrudnieniu.

Opłaty na rzecz funduszu pracy od czynszu dzierżawnego przy najmie mieszkań.

W związku z wyjaśnieniami udzielonemi przez Biuro Ekonomiczne Prezydium Rady Ministrów, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 30. IX. 1934 r. L. D. V 33861/1/34 wyjaśniło, że:

1) wpływ z czynszu dzierżawnego, osiągniętego z najmu mieszkań, stanowiących własność związków komunal-

nych — podlegają opłatom na rzecz Funduszu Pracy z mocy art. 26 ustawy o Funduszu Pracy;

2) właściciele nieruchomości oraz członkowie ich rodzin, zajmujący tytułem darmym mieszkania lub budynki, nie są obowiązani do uiszczenia opłat od wpływów z czynszu dzierżawnego;

3) za podstawę obliczenia powyższych opłat należy brać jedynie czysty czynsz dzierżawny, osiągnięty z najmu — bez doliczenia wynagrodzenia za dodatkowe świadczenia, jak np., opłata za urządzenie przy najmie willi, teatrów, kin itp., za światło, obsługa itd.

Podstawą wymiaru wymienionych opłat jest „kwota czynszu dzierżawnego, osiągniętego z najmu mieszkań lub budynków w całości lub części itd.“, i tylko to kryterium winno być miarodajne przy rozstrzyganiu nasuwających się wątpliwości; zatem brak tego warunku wyklucza możliwość wymierzania opłat, np. przy najmie pokoiów w hotelach.

Fuzja dwóch funduszy.

Fundusz Bezrobocia będzie połączony z Funduszem Pracy pod naczelnym kierunkiem Ministra Opieki Społecznej.

Handel zagraniczny.

Polsko-niemiecki układ kompensacyjny.

Dość długotrwałe rokowania pomiędzy Polską a Niemcami n. t. możliwości dokonania pewnych transakcyj wywozowych i przywozowych w zakresie produktów rolniczych i przemysłowych doszły do skutku. Dnia 6 października układ został parafowany. Różni się on od szeregu ostatnio zawartych w Europie układów rozrachunkowych tem, że przewiduje rozrachunek prywatny. Polski eksporter będzie otrzymywał zapłatę w złotych z Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego, które będzie na ten cel gromadziło fundusze z wpłat czynionych przez polskich importerów za niemieckie produkty dopuszczone do Polski na podstawie układu. Podobnie eksporterzy po tamtej stronie będą uzyskiwali zapłatę z konta „Polsko - Niemieckiej Izby Handlowej“, która będzie miała wpłaty markowe od niemieckich importerów za sprowadzone z Polski artykuły rolne. Ułatwienia celne udzielone Niemcom polegają na zastosowaniu do Niemiec klauzuli największego uprzywilejowania w odniesieniu do pewnej ilości pozycji taryfy celnej, m. in. do: wina, zwierząt zarodkowych, materiałów nasennych, niektórych kosmetyków i pachnidel, szyb lustrzanych, niektórych wyrobów włókienniczych, niektórych instrumentów muzycznych itd. Z polskich produktów wchodzi w grę głównie gęsi, masło, jaja i drzewo wartości około 20 milj. zł

Technika rozrachunku w obrocie kompensacyjnym polsko-niemieckim.

Podpisana w tych dniach umowa kompensacyjna między Polską a Rzeszą Niemiecką przewiduje rozrachunek prywatny między Polskiem Towarzystwem Handlu Kompensacyjnego a towarzystwem niemieckim p. n. Niemiecko-Polska Izba Handlowa we Wrocławiu i w Berlinie. Rozrachunek ten wprowadzony został w obrocie polsko - niemieckim wobec istniejących ścisłych ograniczeń dewizowych w Niemczech.

Technika przeprowadzania tego rozrachunku odbywać się będzie w sposób następujący: sumy należne od importerów niemieckich z tytułu przywozu towarów polskich będą wpłacane w markach niemieckich na rachunek Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w jednym z banków niemieckich, przyczem sumy te obracać będzie Polskie To-

warzystwo dla wyrównania wierzytelności eksporterów niemieckich za dostarczone importerom polskim towary. Ceny towarów mają być podawane w fakturach loco granica polsko - niemiecka, względnie cif lub fob Gdynia - Gdańsk, jak również koszty uboczne, obliczone w ten sam sposób. Przy eksporcie towarów polskich faktury powinny być wystawione w złotych polskich. Eksporter polski przysyłać będzie do Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego trzy odpisy faktury, natomiast eksporter niemiecki składać ma w biurze berlińskim Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego 4 odpisy faktur, z czego jeden egzemplarz otrzymywać będzie importer polski, przyczem egzemplarz ten zaopatrzony będzie uwagą berlińskiego biura Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego, że podane ceny zgadzają się z przeciętnymi cenami eksportowymi, kalkulowanymi loco granica polska. Importer polski wpłacać będzie na rachunek Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego należną — zgodnie z fakturą — sumę w złotych polskich do wskazanego banku polskiego.

Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego nie przyjmuje wobec eksporterów polskich odpowiedzialności za dotrzymanie przez importera niemieckiego warunków spłaty oraz ryzyka kursowego. Za dokonywanie transakcyj kompensacyjnych Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego pobierać będzie od eksportu towarów polskich $1\frac{1}{2}\%$, a od importu do Polski $1\frac{1}{2}\%$ sumy fakturowej.

Przepisy wykonawcze do prawa celnego.

Ukazały się przepisy wykonawcze do prawa celnego, wydane w porozumieniu z ministrami: spraw wewnętrznych, spraw zagranicznych, spraw wojskowych, rolnictwa i reform rolnych, przemysłu i handlu, komunikacji, opieki społecznej, wyznań religijnych i oświecenia publicznego oraz poczt i telegrafów.

Przepisy ustalają, że w braku umów z państwami sąsiednimi, szerokość granicznego pasa celnego określa się na cztery kilometry. Szerokość ta może być dla poszczególnych odcinków granicy zmieniona w zależności od warunków miejscowych.

Urzędy celne są ustawiane przy granicy celnej i wewnątrz kraju, dzieląc się na urzędy I-szej klasy oraz II-giej klasy. Władzom celnym służy prawo rewizji przesyłek, przyjmowanych w granicznym pasie celnym do przewozu przez publiczne przedsiębiorstwa przewozowe.

Plody oraz wyroby wyprodukowane w jednym kraju, a poddane w innym kraju obróbce lub przeróbce, uważa się jako pochodzące z kraju, w którym dokonano obróbki lub przeróbki, jeżeli co najmniej 50% ogólnej wartości towaru po dokonaniu obróbki lub przeróbki przypada na koszty robocizny i materiałów pochodzących z kraju, w którym dokonano obróbki lub przeróbki. Reparacja przedmiotów, dokonana w kraju trzecim, nie stanowi o ich pochodzeniu. Towary przywożone z zagranicy przestają być celnymi po dokonaniu odprawy celnej i dopuszczeniu ich do wolnego obrotu.

Towary podlegające ograniczeniom przewozowym, sprowadzone z zagranicy dla uszlachetnienia, powinny być — w myśl przepisów — wywiezione z powrotem zagranicę w okresie ustalonym w pozwoleniu w stanie przerobionym lub też, w razie niezuzycia towarów na ten cel, wywiezione w tym samym okresie zagranicę w takim stanie, w jakim przybyły z zagranicy.

Właściciele zagranicznych firm przemysłowych i handlowych tych państw, z którymi Polska zawarła umowy handlowe przewidujące odprawę warunkową próbek i wzorów, mogą osobiście lub przez swoich komiwojażerów przywozić do polskiego obszaru celnego próbki i wzory towarów za złożeniem zabezpieczenia celnego. Próbkę taką odprawia urząd celny ostatecznie we własnym zakresie na ogólnej zasadzie bez względu na kraj pochodzenia.

W sprawie wpłat przy zezwoleniach na przywóz.

Dokonane przez importerów wpłaty na Rachunek Wywozowy przy uzyskiwaniu pozwoleń przywozu w wypadku częściowego wykorzystania pozwoleń nie mogą być zwracane od ilości niewykorzystanej. W wypadku jednak uzyskania przez importera nowego pozwolenia, wzamian niewykorzystanego częściowo pozwolenia na przywóz, uszczone przy uzyskaniu pierwotnego pozwolenia opłaty na Rachunek Wywozowy zaliczane będą na poczet wpłat na Rachunek Wywozowy z tytułu nowego pozwolenia. Wpłaty te będą zaliczane, o ile podanie, naskutek którego uzyskał importer nowe pozwolenie, wpłynie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu w ciągu 21 dni od upływu terminu ważności pierwotnego pozwolenia.

W sprawie udawadniania ciągłości transportów towarów zakazanych do przywozu.

W związku z ciągłymi zapytaniem niektórych firm specyjalnych i firm importowych w Gdyni w sprawie przepisów co do konieczności przedkładania przy przewozie towarów reglamentowanych władzom celnym dokumentów, stwierdzających ciągłość transportu towaru z kraju wymienionego w pozwoleniu przywozu, Izba Przemysłowo - Handlowa wyjaśnia co następuje:

Ze względu na zniesienie przez rząd kontyngentów przywozowych autonomicznych i przyznanie poszczególnym państwom specjalnych kontyngentów umownych, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu

to jedyny skuteczny środek przeciwko zarzucaniu

wprowadziło w roku 1928 następujące zasady co do pochodzenia i przychodzenia towaru:

W pozwoleniach przywozu z reguły wskazywany jest kraj, z którego dany towar ma być przywieziony. Oznacza to, że towar musi pochodzić z wolnego obrotu danego kraju i musi być w danym kraju nadany do przewozu do Polski.

Za towar, pochodzący z wolnego obrotu kraju, wymienionego w pozwoleniu przywozu, uważany jest taki towar, który został w danym kraju wytworzony lub znacjonalizowany. Za nacjonalizację przy pozwoleniach przywozu uważa się oclenie towaru w danym kraju, lub jeżeli towar w taryfie celnej tego kraju wolny jest od cła, dokonanie odprawy celnej i wypuszczenie towaru w danym kraju do wolnego obrotu.

Nacjonalizacja powyższa nie jest wystarczająca w wypadku, gdy chodzi o zastosowanie cła konwencyjnego. W tym wypadku za naturalizację towaru uważa się uszlachetnienie go w kraju konwencyjnym w takim stopniu, aby przynajmniej 50% ostatecznej wartości towaru przypadało na materjały i robociznę danego kraju.

O ile chodzi o nadanie towaru do przewozu do Polski, to towar winien być zasadniczo nadany do przewozu w kraju, wymienionym w pozwoleniu przywozu bezpośrednio do Polski. Przeladowanie towaru w kraju trzecim jest dopuszczalne, o ile nie pociąga za sobą zmiany dokumentu przewozowego. Natomiast gdy przeladowanie towaru łączy się ze zmianą dokumentu przewozowego, to przeladowanie takie dopuszczalne jest tylko:

- 1) W handlu z innemi częściami świata (handel zamorski),
- 2) w handlu z krajami europejskimi o tyle tylko, o ile zachodzi dostatecznie umotywowana potrzeba przeladowania towaru w kraju trzecim.

Przeladowanie towaru w kraju trzecim i nadanie go do Polski z kraju trzeciego musi być władzom celnym udowodnione przez:

- a) przedstawienie pierwotnych dowodów komunikacji lamanej lub
- b) jeżeli pierwotny konosament (kraj zamorski — miejsce przeladowania) z tych lub innych względów nie może być władzom celnym przedstawiony, to wystarczy przedłożenie odpisu pierwotnego konosamentu, uwierzytelnionego przez Konsulat Polski w miejscu przeladowania, bądź też zaświadczenia o przeladowaniu, wystawionego przez Konsulaty Polskie na zasadzie konosamentu w miejscu przeladowania, bądź świadectwa pochodzenia w celu uzyskania w Polsce cła konwencyjnego.

Czy opłaty paszportowe ulegną obniżce?

Wiadomości prasowe o znacznem obniżeniu opłat paszportowych są przedwczesne i nieścisłe — a pewnem jest tylko to, że przygotowuje się projekt ustawy nowej, dotyczącej rewizji przepisów paszportowych, przyczem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, które opracowuje odpisny projekt, jest nastawione liberalnie co do wysokości przyszłych opłat, ale Ministerstwo Skarbu nie zajęło jeszcze w tej sprawie stanowiska i według wszelkiego prawdopodobieństwa zachowa się opornie.

Komunikacja i sprawy pocztowe.

Rewizja taryfy towarowej na P. K. P. przy udziale Komitetu Taryfowego Państwowej Rady Komunikacyjnej.

Ministerstwo Komunikacji przystąpiło przy udziale Państwowej Rady Komunikacyjnej do rewizji taryf kolejowych, której głównym celem ma być ich uporządkowanie formalne. Przy tej sposobności mogą być przeprowadzane nieznaczne zmiany merytoryczne, o ile nie pociągnęłyby za sobą prawdopodobieństwa znacznego spadku dochodów kolejowych, wzgl. o ile zniżki z tej okazji wprowadzone, znalazłyby kompensatę w podwyżkach bądź dla tych samych artykułów w innych relacjach, względnie w innych strefach odległości, bądź dla innych artykułów.

Według Komunikatu Min. Komunikacji zasadnicze zmiany zaprojektowane są następujące:

- 1) Zmiana formy. Taryfa podzielona ma być na poszczególne zeszyty, obejmujące pewne grupy towarów, np. taryf naftowych, drzewnych, budowlanych i t. d.
- 2) Zmiana terminologii. Dotychczasowe „normalne” taryfy zwać się będą „zasadniczymi”, dotychczasowe „wyjątkowe” — „specjalnymi”. Sporadycznie udzielane ulgi taryfowe ogłaszane w aneksie, nazywać się będą „wyjątkowymi”.
- 3) Zmiana klasyfikacji. Dotychczasowe 17 klas zmniejszone zostaną do 16 przez połączenie klas I i 2.
- 4) Zmiana systemu taryf drobnicowych. Mają być wprowadzone 2 klasy drobnicowe, każda z 2 normami wagi: I kl. do 1000 kg i ponad 1000 kg, II — do 2000 kg i ponad 2000 kg.
- 5) Zmiana norm wagi klas wagonowych. Dotychczasowa rubryka „a” zmniejsza się z 10.000 kg do 5.000 kg, zaś rubr. „b” z 15.000 kg do 10.000 kg.
- 6) Zmiana baremu. Różniczka pozioma zaczyna się od najtańszej klasy I 6 od stawki 4,20 gr za 1 tonno-kilometr i podwyższa się stopniowo o 0,84 gr do następnej klasy. Najwyższa stawka w I klasie równa się 16,80 zł.

W komunikacie Ministerstwa czytamy dalej:

„Zgodnie z decyzją Pana Ministra, poza zniżką wynikającą z obniżenia minimalnej normy wagi rubryki podstawowej i związanej z nią zniżki rubryki 5-cio tonnowej projekt nie przewiduje generalnej obniżki klas zasadniczych i taryf specjalnych. Pewne zniżki wynikają też z częściowej przebudowy układu klas zasadniczych, przyczem jednak pociągnięto za sobą podwyżki na bliższych odległościach taryfy drobnicowej i droższych klas wagonowych, jednak gospodarczo podwyżki te nie będą uciążliwe, gdyż ilość przewozów na te odległości jest minimalna, a najdroższe towary, dotknięte tą podwyżką w nieco większym rozmiarze, zniosą ją, lub przejdą na samochody. Ogólna obniżka jest też zbędna z tego powodu, że w

ciągu ostatnich 2 lat polityka taryfowa nastawiona była wybitnie w kierunku zniżkowym i na tych odcinkach, na których było to uważane za potrzebne, zniżki zostały przeprowadzone i są dalej przeprowadzane niezależnie od rewizji taryfy“.

Na ostatniem posiedzeniu Komitetu taryfowego P. R. K. została wybrana Komisja Rewizyjna pod przewodnictwem Prezesa Chodkiewicza, która w najszybszym terminie ma opiniować wszystkie elementy nowej taryfy towarowej w miarę, jak będą one przedstawiane do opinii przez Departament Komercjonalno - Taryfowy Ministerstwa Komunikacji, i która ma w tym celu współpracować z odnośną komisją urzędniczą, opracowującą nową taryfę na terenie Departamentu Komercjonalno - Taryfowego Ministerstwa Komunikacji. Do Komisji powyższej powołano 16-tu przedstawicieli ze sfer przemysłowo - handlowych, nadto biorą w niej udział zastępcy Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Skarbu.

Obowiązująca pisownia przy nadawaniu telegramów.

Według postanowiń ordynacji telegraficznej (Dz. U. Nr. 36 z r. 1931 poz. 275) przy obliczaniu ilości wyrazów w telegramach nie mogą być liczone za jeden wyraz wyrazy stworzone z dwu lub więcej wyrazów przez napisanie ich łącznie bez zmian lub ze zmianami niezgodnymi z duchem języka.

Zachodzi pytanie, jak urzędy telegraficzne ustosunkowały się do nowej pisowni polskiej. Okazało się bowiem, że przy układaniu treści telegramów publiczność stosuje różne zasady ortograficzne, pisząc np. „spowodu“, „dodziśnia“, „po południu“, co jest zgodne z X-em wydaniem Pisowni Polskiej, nakładem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Poznańska Dyrekcja Poczty i Telegrafów wyjaśniła w dzienniku zarządzeń Nr. 13 z 1934 r., że nadawcy telegramów mogą posługiwać się zarówno starą jak i nową pisownią.

Kartki pocztowe z zagiętym brzegiem.

Kartki pocztowe z zagiętym brzegiem, w których przyklejono tylko samą krawędź zajętej części, pozostawiając dalszą płaszczyznę brzegu niezaklejoną i nieprzylegającą do kartki, poczta obciąża dopłatą w myśl § 71 ordynacji pocztowej, (Dz. U. Nr. 45 z 1931 r. poz. 392).

Poczta wyjaśniła, że ustalenie takiego warunku dla karetek pocztowych z zagiętymi brzegami podyktowane jest dwoma względami:

- 1) Stwierdzono, że w niezaklejonej zgiętej płaszczyźnie umieszczano korespondencję.
- 2) Nieprzyleganie całej płaszczyzny brzegu do kartki powodowało przyczepianie innych przesyłek do takich karetek wskutek wkleszczania innych przesyłek między niezaklejoną część brzegu a kartkę, co przyczyniało się do mylnego kierowania przesyłek, a co zatem idzie — do opóźnionego ich doręczenia.

W interesie własnym należy przeto przestrzegać przy wysyłaniu karetek z zagiętymi brzegami — opisanego wyżej warunku.

Prawo.

W przededniu ogłoszenia prawa o upadłościach i o postępowaniu układowem.

Projekty prawa o upadłościach i o postępowaniu układowem przeszły już przez Radę Ministrów — z niektórymi niezbyt istotnymi zmianami w porównaniu z ostatnim projektem komisji kodyfikacyjnej i staną się lada dzień ustawą przez ogłoszenie odnośnych dekretych Prezydenta w Dzienniku Ustaw. W ten sposób będzie załatwiona — i to dość pomyślnie — jedna z największych bolączek ustawodawczych polskich.

Targi i Wystawy.

Udział Polski w wystawie światowej w Brukseli.

Polska miała zaniechać wzięcia udziału w światowej wystawie w Brukseli w r. 1935, a to wobec wysokich stosunkowo wydatków, związanych z tą imprezą. Obecnie wysunięta została nowa koncepcja, umożliwiająca udział Polski w tej wystawie, w granicach kilkudziesięciu tys. zł. W tych warunkach udział ten stałby się realny, a kształtowanie się stosunków polsko - belgijskich czyni go w obecnym czasie ze wszechmiar pożądanym.

Wobec tego Związek Izb Przemysłowo - Handlowych zgłosił udział w finansowaniu tej imprezy na sumę zł 5.000. Ponadto udział w kosztach zadeklarowały również Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Komunikacji i Bank Polski.

Jak słychać za miejsca na stoiskach nie będą pobierane od polskich wystawców żadne opłaty.

Nowe wydawnictwa.

Nowe wydanie taryfy celnej.

Nakładem tygodnika „Polska Gospodarka“ ukazało się nowe wydanie taryfy celnej. Wydawnictwo to obejmuje około 700 stron druku i zawiera: pełną nomenklaturę celną, uzupełnioną wyjaśnieniami Dep. Cel. Min. Skarbu, stawki celne zasadnicze, cła i postanowienia konwencyjne, tarę, opłaty manipulacyjne, uprawnienia urzędów celnych, zakazy i ograniczenia przywozu i wywozu, opłaty manipulacyjne i monopolowe itp. taryfę wywozową oraz skorowidz alfabetyczny do taryfy celnej z pełnym wykazem statystycznym. W dziale wyjaśnień do taryfy celnej podane są wyjątki z ustaw rozporządzeń i okólników, dotyczących postanowień celnych, opłat manipulacyjnych akcydencyj, zniżek konwencyjnych, świadectw pochodzenia, opłat statystycznych, opłat za kontrolę celną, opłat monopolowych, oraz przepisy ograniczające przywóz lub wywóz ze względu na bezpieczeństwo publiczne, ograniczenia monopolowe itp.; wreszcie podane są: spis państw, z którymi Polska zawarła umowy handlowe, wykaz towarów, zabronionych do przywozu i przepisy probiercze. W wyjaśnieniach do taryfy wywozowej podana jest instrukcja o pomiarach drzewa oraz zakazy wywozu. Cała nomenklatura celną wydana jest na oddzielnych kartkach, które w miarę następujących zmian mogą być wymienione na nowe kartki, poprawiane i aktualizowane.

ERBEDONT

POKOSTY - FARBY LAKIERY

SA NIEZBĘDNE W KAŻDEM
PRZEDSIĘBIORSTWIE
FABRYCZNEM

◆
PAMIĘTAJCIE!
ŻE FABRYKATY MARKI

„BLASK”

NIE ZAWODZA NIGDY.

Wielkopolska Spółka Dzierżawna
Koncernu Dr. Roman May
Spółka z ograniczoną poręką
P O Z N A Ń

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.

Rok założenia 1886

Centrala: Poznań - Plac Wolności 15 — Oddziały we wszystkich większych miastach Polski
Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

Czekolady cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA”

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!